

[Fr. Kristiansen.]

positionens Side vilde man helst lægge hele Skylden for den store Arbejdsløshed paa Regeringen og Regeringspartierne. Det sidste Aars Tid har der været forholdsvis stille om det Spørgsmaal. Det kommer maaske af, at vi var stærkt i Færd med at nærme os normale Forhold, hvad Arbejdsløsheden angaar, særlig i afvigte Sommer. Det kunde naturligtvis ikke falde mig ind at paastaa, at den Fremgang, jeg her har paapeget for vort Lands Økonomi, skyldes Valutacentralen alene; det være saa langt fra, der er mange andre Faktorer med i Spillet. Men den har været et nyttigt og nødvendigt Redskab i det økonomiske Livs Tjeneste.

Men den Dag da Krigens Spøgelse paa ny viste sig inden for det europæiske Folkesamfund, maatte alle være klar over, at vi atter stod over for yderst vanskelige økonomiske og erhvervsmæssige Forhold. Jeg tror heller ikke, at ret mange inden for den danske Rigsdag, hvis de betragter Sagen objektivt og sagligt, vil komme til det Resultat, at nu er Tidspunktet vel egnet til at gaa bort fra denne Lovgivning. Det vil utvivlsomt i den kommende vanskelige Tid være nødvendigt fortsat at tage Hensyn til alle de tre Formaal, Loven foreskriver. Det vil fremdeles være nødvendigt at pleje de handelspolitiske Hensyn, saa at vi i saa høj Grad som muligt benytter vore Indkøb til at sikre vor Afsætning saavel som Overholdelsen af vore Handelsaftaler. Dette er vel i Dag mere vigtigt end nogen Sinde, ogsaa af andre Grunde. Det valutariske Problem er vel det, som brænder mest paa i Øjeblikket. Forholdet mellem vore Eksportvarers Pristal og Pristallet for Importvarerne er nu saa meget i vor Disfavør, saaledes som oplyst af den højtærede Handelsminister og det ærede 10de Medlem for 1ste Kreds (Fløtkjær), at man, hvis der ikke snart sker en Bedring i dette Forhold, med stor Sikkerhed kan regne ud, at vi i den kommende Tid kommer ud for meget store økonomiske Vanskeligheder. Under disse Forhold kan det blive af afgørende Betydning for en taalelig Udvikling, at der sikres de nødvendige Varer saasom Raastoffer til Landbrug og Industri og anden nødvendig Import en Fortrinsstilling, og at man om nødvendigt lukker af for Indførsel af luksusagtig Karakter paa de Omraader, hvor det ikke medfører handelspolitiske Vanskeligheder. Selv om et saadant Indgreb kan være meget ubehageligt, mener jeg, at det tillige maaske kan blive nødvendigt foruden at sikre os Raastoffer

at sikre en billig Rente og derved bidrage til at øge Arbejdsmulighederne her i Landet.

Naar Stillingen er saadan, og det tror jeg ingen vil benægte, skulde man synes, at Tiden var inde til, at de to store Oppositionspartier igen meldte sig til Arbejdet og Ansvarret paa dette Omraade, men efter Behandlingen i det andet høje Ting og nu her i Dag nærer jeg selvfølgelig ikke noget forfængeligt Haab i saa Henseende. Ganske vist er det konservative Parti vendt tilbage til sit gamle Standpunkt, der gik ud paa at svare: Stemmer ikke, men de har desværre i hvert Fald ikke i det andet høje Ting fulgt deres tidligere Formand og Ordfører, Hr. Christmas Møller, helt over paa det positive Standpunkt og taget Medansvaret for en nødvendig Lovgivning i en for Land og Folk saa mørk og alvorlig Stund. Det gamle Ord siger jo, at een Svale gør ingen Sommer, og det gør den maaske heller ikke i dette Tilfælde. De Toner, som det ærede 12te Medlem for 2den Kreds (Lange) anslø, kunde ikke tydes i den Retning, men derfor kan der selvfølgelig godt ogsaa i denne Sal være en enlig Svale.

Et af de stærkeste Angreb paa det nuværende System er, synes jeg, den Paastand, at det virker umiddelbart prisfordyrende og derfor vanskeliggør Kaarene for alle, først og fremmest for Eksporterhvervene. Helt afvise en saadan Paastand kan man paa Forhaand ikke, da alene dette, at vi af Hensyn til vor Afsætning fortrinsvis maa foretage vore Indkøb i bestemte Lande, uanset at Prisen i disse som Helhed ligger højere end i en Del andre Lande, som vi dog af Hensyn til vor Afsætning kun i mindre Grad kan gøre Indkøb hos, naturligt kunde medføre, skulde man synes, at vort Prisniveau vilde komme til at ligge forholdsvis højt. Hvis man foretager en Sammenligning af Prisudviklingen gennem en Aarrække her i Danmark og de os nær staaende Lande, Norge, Sverige og England, kan man gaa ud fra Aaret 1929. Da havde vi Guldvaluta i disse Lande og en fri Samhandel, Hvis vi sætter Tallet i 1929 lig 100, da var Engrospristallet i 1938 i dagældende danske Kroner for Danmark 104, for Norge 114, for Sverige 104 og for England 105. De tilsvarende Tal for Leveomkostningerne var for Danmark 106, Norge 115, Sverige 112,5 og England 127. Disse Tal, der stammer fra Folkeforbundets Opgørelse, giver intet Grundlag for den nævnte Antagelse og Kritik, tværtimod har man vel Ret til at sige, at de modbeviser den.

De mere praktiske Forhold vedrørende Administrationen af Valutacentralen skal